

UREDBA KOMISIJE (EU) 2016/1719
z dne 26. septembra 2016
o določitvi smernic za terminsko dodeljevanje zmogljivosti
(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 714/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1228/2003 ⁽¹⁾ ter zlasti člena 18(3)(b) in člena 18(5) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Nujno dokončno oblikovanje v celoti delujočega in medsebojno povezanega notranjega trga z energijo je ključnega pomena za vzdrževanje sigurnosti oskrbe z energijo, povečevanje konkurenčnosti in zagotovitev, da lahko vsi potrošniki kupijo energijo po dostopnih cenah. Dobro delujoč notranji trg z električno energijo bi moral proizvajalcem zagotoviti primerne spodbude za naložbe v nove zmogljivosti za proizvodnjo električne energije, vključno z električno energijo iz obnovljivih virov energije, ter pri tem nameniti posebno pozornost najbolj odročnim državam članicam in regijam na trgu Unije z energijo. Dobro delujoč trg bi moral potrošnikom tudi dati na voljo ustrezne ukrepe za spodbujanje učinkovitejše rabe energije, predpogoj za to pa je zanesljiva dobava energije.
- (2) Zanesljivost oskrbe z energijo je bistveni element javne varnosti in je zato tesno povezana z učinkovitim delovanjem notranjega trga električne energije ter integracijo izoliranih trgov električne energije držav članic. Državljanom Unije je mogoče električno energijo dobavljati le prek omrežja. Delujoči trgi električne energije ter zlasti omrežja in druga sredstva, povezana z dobavo električne energije, so bistvenega pomena za javno varnost, konkurenčnost gospodarstva in blaginjo državljanov Unije.
- (3) Uredba (ES) št. 714/2009 določa nediskriminatorna pravila za pogoje dostopa do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije, zlasti pravila za dodeljevanje zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti povezovalnih daljnovodov in prenosnih sistemov za čezmejne pretoke električne energije. Da bi se približali resnično integriranemu trgu električne energije, bi bilo treba za proizvajalce, odjemalce in prodajalce na drobno vzpostaviti možnosti za varovanje pred tveganjem, s katerimi bi ublažili tveganje glede prihodnjih cen na območju, kjer delujejo, vključno s harmonizacijo sedanjih pravil dražbe za dodeljevanje dolgoročnih zmogljivosti.
- (4) Izračun dolgoročnih zmogljivosti za časovna obdobja trga za leto vnaprej in mesec vnaprej bi morali vsaj na regionalni ravni usklajevati sistemski operaterji prenosnih omrežij („TSO“), da bi zagotovili, da bo izračun zmogljivosti zanesljiv in da bo trgu na voljo najboljša možna zmogljivost. V ta namen bi morali sistemski operaterji prenosnih omrežij vzpostaviti skupni model omrežja, v katerem bi se zbirali vsi potrebni podatki za izračun dolgoročne zmogljivosti in v katerem bi se upoštevale vse negotovosti, ki so neločljivo povezane z dolgoročnimi časovnimi obdobji. Pri izračunu in dodelitvi dolgoročnih čezmejnih zmogljivosti bi bilo treba uporabljati usklajeno neto prenosno zmogljivost. Kjer je medsebojna odvisnost od prenosne zmogljivosti med trgovanjskimi območji velika, bi bilo mogoče uporabiti pristop, ki temelji na pretokih moči, če je tak pristop upravičen z vidika gospodarske učinkovitosti.
- (5) Za harmonizirana pravila o dodeljevanju dolgoročne prenosne zmogljivosti med trgovanjskimi območji sta potrebna vzpostavitev in delovanje enotne platforme za dodeljevanje na evropski ravni. Osrednjo platformo bi morali oblikovati vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij za lažjo dodelitev dolgoročnih pravic do prenosa za udeležence na trgu, omogočati pa bi morala prenos dolgoročnih pravic do prenosa od enega ustreznega udeleženca na trgu na drugega.
- (6) Da bi omogočili pregledno in nediskriminatorno dodelitev dolgoročnih pravic do prenosa, mora enotna platforma za dodeljevanje objaviti vse pomembne informacije o dražbi pred njenim odprtjem. Pravila o nominiranju bi morala vsebovati podrobne informacije o postopku nominiranja za pravice do fizičnega prenosa vključno z zahtevami, roki, zaprtji trgovanja in ustreznostjo za izmenjavo med udeleženci na trgu.

⁽¹⁾ UL L 211, 14.8.2009, str. 15.

- (7) Imetniki dolgoročnih pravic do prenosa bi morali biti upravičeni do tega, da pri naslednjem terminskem dodeljevanju zmogljivosti sistemskim operaterjem prenosnih omrežij vrnejo svoje dolgoročne pravice do prenosa. Za vrnitev dolgoročnih pravic do prenosa lahko imetniki prejmejo plačilo. Udeleženci na trgu bi morali imeti tudi pravico do prenosa ali nakupa dolgoročnih pravic do prenosa, ki so že bile dodeljene. Udeleženci na trgu bi morali o takih prenosih, nakupih in o nasprotnih strankah, vključno s sodelujočimi udeleženci na trgu in ustreznimi sistemskimi operaterji prenosnih omrežij, obvestiti sistemske operaterje prenosnih omrežij.
- (8) Pomembno je, da upravna bremena in stroški, povezani s sodelovanjem v enotni platformi za dodeljevanje, ostanejo v razumnih mejah, predvsem glede harmonizacije pogodbenega okvira z udeleženci na trgu.
- (9) Trenutno obstaja v Uniji več pravil o dodeljevanju, ki veljajo za pogodbene ureditve dolgoročnih pravic do prenosa. Sistemski operaterji prenosnih omrežij bi morali na ravni Unije oblikovati harmonizirana pravila za dodeljevanje pravic do fizičnega prenosa ter finančnih pravic do prenosa – opcij in finančnih pravic do prenosa – obveznosti.
- (10) Navedena harmonizirana pravila o dodeljevanju bi morala vsebovati vsaj opis postopka dodeljevanja dolgoročnih pravic do prenosa, vključno z najnižjimi zahtevami za udeležbo, finančne zadeve, vrsto produktov, ki se ponujajo na eksplicitnih dražbah, pravila o nominiranju, pravila o omejevanju in nadomestilu, pravila za udeležence na trgu, če prenašajo svoje dolgoročne pravice do prenosa, načelo „uporabi ali prodaj“ (v nadaljnjem besedilu „UIOSI“) ter pravila o višji sili in odgovornosti. V navedenih harmoniziranih pravilih o dodeljevanju bi morale biti navedene tudi pogodbene obveznosti, ki jih morajo upoštevati udeleženci na trgu.
- (11) V Uredbi Komisije (EU) 2015/1222 ⁽¹⁾ je določen rok za čvrstost zmogljivosti za dan vnaprej in z njim povezan režim nadomestil za dolgoročne pravice do prenosa, ki se omejijo po poteku tega roka. Podobno morajo sistemski operaterji prenosnih omrežij imetnikom dolgoročnih pravic do prenosa zagotoviti povračilo ali nadomestilo za dolgoročne pravice do prenosa, ki so bile omejene pred potekom roka za čvrstost zmogljivosti za dan vnaprej.
- (12) Uvedejo se lahko omejitve višine nadomestila, ki se izplača imetnikom, katerih dolgoročne pravice do prenosa so bile omejene pred rokom za čvrstost zmogljivosti za dan vnaprej, pri čemer se upošteva likvidnost ustreznih trgov in možnost, da udeleženci na trgu prilagodijo svoje pozicije.
- (13) V skladu s členom 8 Uredbe (ES) št. 713/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ bi morala Evropska agencija za sodelovanje energetske regulatorjev („Agencija“) sprejeti sklep glede skupnih pogojev za dostop ali metodologij, če se pristojni nacionalni regulativni organi ne bi mogli sporazumeti o navedenih regulativnih vprašanjih.
- (14) Uredba je bila pripravljena v tesnem sodelovanju z Agencijo, Evropsko mrežo sistemskih operaterjev prenosnih omrežij za električno energijo (v nadaljnjem besedilu: ENTSO-E) in deležniki, da bi se na pregleden in participativen način sprejela učinkovita, uravnotežena in sorazmerna pravila. Preden bo Komisija predlagala kakršno koli spremembo te uredbe, se bo v skladu s členom 18(3) Uredbe (ES) št. 714/2009 posvetovala z Agencijo, ENTSO-E in drugimi zadevnimi deležniki.
- (15) S to uredbo se dopolnjuje Priloga I k Uredbi (ES) št. 714/2009 v skladu z načeli iz člena 16 navedene uredbe.
- (16) Ukrepi, predvideni s to uredbo, so v skladu z mnenjem odbora iz člena 23(1) Uredbe (ES) št. 714/2009 –

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) 2015/1222 z dne 24. julija 2015 o določitvi smernic za dodeljevanje zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti (UL L 197, 25.7.2015, str. 24).

⁽²⁾ Uredba (ES) št. 713/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o ustanovitvi Agencije za sodelovanje energetske regulatorjev (UL L 211, 14.8.2009, str. 1).

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Vsebina in področje uporabe

1. Ta uredba določa podrobna pravila o dodeljevanju prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji na terminskih trgih, oblikovanju skupne metodologije za določitev dolgoročne prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji, vzpostavitvi enotne platforme za dodeljevanje na evropski ravni, na kateri se bodo ponujale dolgoročne pravice do prenosa, ter možnosti vrnitve dolgoročnih pravic do prenosa za naslednje terminsko dodeljevanje zmogljivosti ali prenos dolgoročnih pravic do prenosa med udeleženci na trgu.
2. Ta uredba se uporablja za vse prenosne sisteme in povezovalne daljnovode v Uniji, razen prenosnih sistemov na otokih, ki niso povezani z drugimi prenosnimi sistemi preko povezovalnih daljnovodov.
3. V državah članicah z več sistemskimi operaterji prenosnih omrežij se ta uredba uporablja za vse sistemske operaterje prenosnih omrežij znotraj te države članice. Če sistemski operater prenosnega omrežja nima funkcije, ki bi ustrezala eni ali več obveznostim v skladu s to uredbo, lahko države članice določijo, da se odgovornost za izpolnjevanje navedenih obveznosti dodeli enemu ali več različnim določenim sistemskim operaterjem prenosnih omrežij.
4. Enotna platforma za dodeljevanje je lahko odprta za operaterje trga in sistemske operaterje prenosnih omrežij, delujoče v Švici, če so v njeno nacionalno zakonodajo uvedene glavne določbe zakonodaje o trgu Unije z električno energijo in če med Unijo in Švico obstaja medvladni sporazum o sodelovanju v zvezi z električno energijo.
5. Če so izpolnjeni pogoji iz odstavka 4, Komisija odloči o udeležbi Švice v enotni platformi za dodeljevanje na podlagi mnenja Agencije. Pravice in obveznosti švicarskih sistemskih operaterjev prenosnih omrežij, ki se pridružijo enotni platformi za dodeljevanje, so skladne s pravicami in obveznostmi sistemskih operaterjev prenosnih omrežij, ki delujejo v Uniji, kar omogoča nemoteno izvedbo dodeljevanja dolgoročnih pravic do prenosa, uvedenega na ravni Unije, ter enake konkurenčne pogoje za vse deležnike.

Člen 2

Opredelitve pojmov

Za namene te uredbe se uporabljajo opredelitve pojmov iz člena 2 Uredbe (ES) št. 714/2009, člena 2 Uredbe (EU) 2015/1222, člena 2 Uredbe Komisije (EU) št. 543/2013 ⁽¹⁾ in člena 2 Direktive 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾.

Poleg tega se uporabljajo še naslednje opredelitve pojmov:

1. „terminsko dodeljevanje zmogljivosti“ pomeni dodelitev dolgoročne prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji z dražbo pred časovnim obdobjem za dan vnaprej;
2. „dolgoročna pravica do prenosa“ pomeni pravico do fizičnega prenosa, finančno pravico do prenosa – opcija ali finančno pravico do prenosa – obveznost, pridobljeno pri terminskem dodeljevanju zmogljivosti;
3. „pravila o dodeljevanju“ pomeni pravila za terminsko dodeljevanje zmogljivosti, ki se uporabljajo v enotni platformi za dodeljevanje;
4. „enotna platforma za dodeljevanje“ pomeni evropsko platformo, ki jo vzpostavijo vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij za terminsko dodeljevanje zmogljivosti;
5. „dražba“ pomeni postopek, pri katerem se dolgoročna prenosna zmogljivost med trgovalnimi območji ponudi in dodeli udeležencem na trgu, ki oddajo ponudbe;

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) št. 543/2013 z dne 14. junija 2013 o predložitvi in objavi podatkov na trgih z električno energijo ter spremembi Priloge I k Uredbi (ES) št. 714/2009 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 163, 15.6.2013, str. 1).

⁽²⁾ Direktiva 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 2003/54/ES (UL L 211, 14.8.2009, str. 55).

6. „UIOSI“ pomeni načelo, po katerem se osnovna prenosna zmogljivost med trgovalnimi območji za pravice do fizičnega prenosa, ki so bile kupljene, toda ne nominirane, samodejno da na razpolago za dodelitev zmogljivosti za dan vnaprej in v skladu s katerim imetnik teh pravic do fizičnega prenosa prejme povračilo od sistemskih operaterjev prenosnih omrežij;
7. „nominacija“ pomeni uradno obvestilo ustreznim sistemskim operaterjem prenosnega omrežja o uporabi dolgoročne prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji s strani imetnika pravic do fizičnega prenosa in njegove nasprotne stranke ali pooblaščen tretje osebe;
8. „nominacijska pravila“ pomeni pravila, ki zadevajo uradno obvestilo ustreznim sistemskim operaterjem prenosnega omrežja o uporabi dolgoročne prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji s strani imetnika pravic do fizičnega prenosa in njegove nasprotne stranke ali pooblaščen tretje osebe;
9. „tržni razpon“ pomeni razliko med urno ceno za dan vnaprej na dveh zadevnih trgovalnih območjih za ustrezno časovno enoto trgovanja v določeni smeri;
10. „pravila glede nadomestil“ pomeni pravila, v skladu s katerimi vsak sistemski operater prenosnega omrežja, pristojen za mejo trgovalnega območja, na katerem so bile dodeljene dolgoročne pravice do prenosa, imetnikom pravic do prenosa izplača nadomestilo za omejitev dolgoročnih pravic do prenosa.

Člen 3

Cilji termenskega dodeljevanja zmogljivosti

Cilji te Uredbe so:

- (a) spodbujati učinkovito dolgoročno trgovanje med trgovalnimi območji in nuditi možnosti dolgoročnega varovanja pred tveganjem pri prenosu med trgovalnimi območji za udeležence na trgu;
- (b) optimizirati izračunavanje in dodeljevanje dolgoročne prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji;
- (c) zagotavljati nediskriminatoren dostop do dolgoročne prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji;
- (d) zagotavljati pravično in nediskriminatorno obravnavo sistemskih operaterjev prenosnega omrežja, Agencije, regulativnih organov in udeležencev na trgu;
- (e) upoštevati potrebo po poštenem in urejenem terminskem dodeljevanju zmogljivosti ter urejenem oblikovanju cene;
- (f) zagotavljati in izboljševati preglednost ter zanesljivost informacij o terminskem dodeljevanju zmogljivosti;
- (g) prispevati k učinkovitemu dolgoročnemu delovanju in razvoju sistema za prenos električne energije ter elektroenergetskega sektorja v Uniji.

Člen 4

Sprejetje pogojev ali metodologij

1. Sistemski operaterji prenosnih omrežij razvijejo pogoje ali metodologije, potrebne v skladu s to uredbo, ter jih predložijo v odobritev pristojnim regulativnim organom v ustreznih rokih iz te uredbe. Če mora predlog za pogoje ali metodologije v skladu s to uredbo oblikovati in o njem doseči soglasje več kot en sistemski operater prenosnega omrežja, udeleženi sistemski operaterji prenosnih omrežij tesno sodelujejo. Sistemski operaterji prenosnih omrežij s pomočjo ENTSO-E o napredku pri razvoju teh pogojev ali metodologij redno obveščajo pristojne regulativne organe in Agencijo.
2. Sistemski operaterji prenosnih omrežij, ki odločajo o predlogih pogojev ali metodologij v skladu s členom 4(6), sprejmejo odločitev s kvalificirano večino, če niso mogli doseči soglasja. Za kvalificirano večino za predloge v skladu s členom 4(6) je potrebna večina:
 - (a) sistemskih operaterjev prenosnega omrežja, ki predstavljajo najmanj 55 % držav članic, in
 - (b) sistemskih operaterjev prenosnega omrežja, ki predstavljajo države članice, v katerih je najmanj 65 % prebivalcev Unije.

Manjšina, ki lahko prepreči sprejetje sklepov v skladu s členom 4(6), mora zajemati sistemske operaterje prenosnega omrežja, ki predstavljajo najmanj štiri države članice, v nasprotnem primeru se šteje, da je kvalificirana večina dosežena.

Pri odločanju sistemskih operaterjev prenosnega omrežja v skladu s členom 4(6) se dodeli en glas na državo članico. Če je na ozemlju države članice več kot en sistemski operater prenosnega omrežja, država članica razdeli glasovalne pravice med sistemske operaterje prenosnega omrežja.

3. Sistemski operaterji prenosnih omrežij, ki odločajo o predlogih pogojev ali metodologij v skladu s členom 4(7), sprejmejo odločitev s kvalificirano večino, če niso mogli doseči soglasja in če so zadevna območja sestavljena iz več kot 5 držav članic. Za kvalificirano večino za predloge v skladu s členom 4(7) je potrebna večina:

- (a) sistemskih operaterjev prenosnih omrežij, ki predstavljajo najmanj 72 % zadevnih držav članic, in
- (b) sistemskih operaterjev prenosnega omrežja, ki predstavljajo države članice, v katerih je najmanj 65 % prebivalcev zadevne regije.

Manjšina, ki lahko prepreči sprejetje sklepov v skladu s členom 4(7), mora vključevati vsaj najmanjše število sistemskih operaterjev prenosnega omrežja, ki predstavljajo več kot 35 % prebivalcev udeleženih držav članic, ter sistemske operaterje prenosnega omrežja, ki predstavljajo najmanj še eno zadevno državo članico, v nasprotnem primeru se šteje, da je kvalificirana večina dosežena.

Sistemski operaterji prenosnega omrežja, ki odločajo o predlogih za pogoje ali metodologije v skladu s členom 4(7) v zvezi z regijami, ki jih sestavlja pet držav članic ali manj, odločajo s soglasjem.

Pri odločanju sistemskih operaterjev prenosnega omrežja v skladu s členom 4(7) se dodeli en glas na državo članico. Če je na ozemlju države članice več kot en sistemski operater prenosnega omrežja, države članice razdelijo glasovalne pravice med sistemske operaterje prenosnega omrežja.

4. Če sistemski operaterji prenosnega omrežja ne predložijo predloga za pogoje ali metodologije nacionalnim regulativnim organom v rokih iz te uredbe, pristojnim regulativnim organom in Agenciji predložijo ustrezne osnutke pogojev ali metodologij ter pojasnijo, zakaj niso sprejeli dogovora. Agencija obvesti Komisijo in v sodelovanju s pristojnimi regulativnimi organi na zahtevo Komisije razišče razloge, zaradi katerih dogovor ni bil sprejet, ter o njih obvesti Komisijo. Komisija sprejme ustrezne ukrepe, da omogoči sprejetje zahtevanih pogojev ali metodologij v štirih mesecih po prejemu informacij Agencije.

5. Vsak regulativni organ je odgovoren za odobritev pogojev ali metodologij iz odstavkov 6 in 7.

6. Vsi regulativni organiodobrijo predloge za naslednje pogoje ali metodologije:

- (a) metodologijo zbiranja podatkov o proizvodnji in obremenitvi v skladu s členom 17;
- (b) metodologijo skupnega modela omrežja v skladu s členom 18;
- (c) zahteve za enotno platformo za dodeljevanje v skladu s členom 49;
- (d) harmonizirana pravila o dodeljevanju v skladu s členom 51;
- (e) metodologijo razdeljevanja prihodka od dražb v skladu s členom 57;
- (f) metodologijo delitve stroškov vzpostavitve, oblikovanja in delovanja enotne platforme za dodeljevanje v skladu s členom 59;
- (g) metodologijo delitve stroškov, nastalih zaradi zagotavljanja čvrstosti, in povračila za dolgoročne pravice do prenosa v skladu s členom 61.

7. Predloge za naslednje pogoje ali metodologijeodobrijo vsi regulativni organi zadevne regije:

- (a) metodologijo izračuna zmogljivosti v skladu s členom 10;
- (b) metodologijo delitve prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji v skladu s členom 16

- (c) regionalno zasnovano dolgoročnih pravic do prenosa v skladu s členom 31;
- (d) vzpostavitev nadomestnih postopkov v skladu s členom 42;
- (e) regionalne zahteve harmoniziranih pravil o dodeljevanju v skladu s členom 52, vključno z regionalnimi pravili za nadomestilo v skladu s členom 55.

8. Predlog za pogoje ali metodologije vključuje predlagani časovni okvir za njihovo izvajanje in opis njihovega pričakovanega vpliva na cilje te uredbe. Predlogi za pogoje ali metodologije, ki jih mora odobriti več regulativnih organov ali vsi regulativni organi, se hkrati s predložitvijo regulativnim organom predložijo tudi Agenciji. Agencija na zahtevo pristojnih regulativnih organov v treh mesecih izda mnenje o predlogih za pogoje ali metodologije.

9. Če je za odobritev pogojev ali metodologij potrebna odločitev več kot enega regulativnega organa, se pristojni regulativni organi posvetujejo, tesno sodelujejo med seboj in se usklajujejo, da sprejmejo dogovor. Kadar je mogoče, pristojni regulativni organi upoštevajo mnenje Agencije. Regulativni organi sprejmejo odločitve o predloženih pogojih ali metodologijah v skladu z odstavkoma 6 in 7 v šestih mesecih od datuma, ko regulativni organ oziroma, kjer je primerno, zadnji zadevni regulativni organ prejme pogoje ali metodologije.

10. Če regulativni organi ne morejo doseči dogovora v časovnem obdobju iz odstavka 9, ali na njihovo skupno zahtevo, Agencija o predloženih predlogih za pogoje ali metodologije odloči v šestih mesecih v skladu s členom 8(1) Uredbe (ES) št. 713/2009.

11. Če eden ali več regulativnih organov zaradi odobritve zahteva spremembo pogojev ali metodologij, predloženih v skladu z odstavkoma 6 in 7, zadevni sistemski operaterji prenosnih omrežij v dveh mesecih od zahteve regulativnih organov v odobritev predložijo predlog za spremenjene pogoje ali metodologije. Pristojni regulativni organi o spremenjenih pogojih ali metodologijah odločijo v dveh mesecih po njihovi predložitvi. Če pristojni regulativni organi ne morejo doseči dogovora o pogojih ali metodologijah v skladu z odstavkoma 6 in 7 v roku dveh mesecev, ali na njihovo skupno zahtevo, Agencija o spremenjenih pogojih ali metodologijah odloči v šestih mesecih v skladu s členom 8(1) Uredbe (ES) št. 713/2009. Če zadevni sistemski operaterji prenosnih omrežij ne predložijo predloga za spremenjene pogoje ali metodologije, se uporablja postopek iz odstavka 4.

12. Sistemski operaterji prenosnih omrežij, pristojni za pripravo predloga za pogoje ali metodologije, ali regulativni organi, pristojni za njihovo sprejetje v skladu z odstavkoma 6, in 7, lahko zahtevajo spremembe teh pogojev ali metodologij.

Predlogi za spremembe pogojev ali metodologij se predložijo v posvetovanje v skladu s postopkom iz člena 6 in se odobrijo v skladu s postopkom iz tega člena.

13. Sistemski operaterji prenosnih omrežij, pristojni za vzpostavitev pogojev ali metodologij v skladu s to uredbo, te pogoje ali metodologije objavijo na internetu, ko jih odobrijo pristojni regulativni organi ali, če taka odobritev ni potrebna, po njihovi vzpostavitvi, razen kadar se take informacije štejejo za zaupne v skladu s členom 7.

Člen 5

Udeležba deležnikov

Agencija v tesnem sodelovanju z ENTSO-E organizira udeležbo deležnikov v zvezi s terminskim dodeljevanjem zmogljivosti in drugimi vidiki izvajanja te uredbe. V tem so zajeti redni sestanki z deležniki, na katerih se ugotavljajo težave in predlagajo izboljšave, zlasti v zvezi z delovanjem in razvojem terminskega dodeljevanja zmogljivosti, vključno s harmonizacijo pravil o dodeljevanju. To ne nadomešča posvetovanja z deležniki v skladu s členom 6.

Člen 6

Posvetovanje

1. Sistemski operaterji prenosnih omrežij, pristojni za predložitev predlogov za pogoje ali metodologije ali njihove spremembe v skladu s to uredbo, se z deležniki, med drugim z zadevnimi organi posamezne države članice, posvetujejo o osnutkih predlogov za pogoje ali metodologije, če je to izrecno določeno v tej uredbi. Posvetovanje ne sme trajati manj kot en mesec.
2. Predlogi za pogoje ali metodologije, ki jih predložijo sistemski operaterji prenosnih omrežij na ravni Unije, se objavijo in predložijo v posvetovanje na ravni Unije. Predlogi, ki jih predložijo sistemski operaterji prenosnih omrežij na regionalni ravni, se predložijo v posvetovanje vsaj na regionalni ravni. Stranke, ki predložijo predloge na dvostranski ali večstranski ravni, se posvetujejo vsaj z zadevnimi državami članicami.
3. Subjekti, odgovorni za predlog za pogoje ali metodologije, ustrezno upoštevajo stališča deležnikov, ki izhajajo iz posvetovanj, izvedenih v skladu z odstavkom 1, preden se te predloge predloži v regulativno odobritev, če se zahteva v skladu s členom 4, ali pred objavo v vseh drugih primerih. V vseh primerih se oblikuje in pravočasno objavi jasna in trdna utemeljitev razlogov za vključitev ali ne vključitev stališč, ki izhajajo iz posvetovanja, pred ali hkrati z objavo predloga za pogoje ali metodologije.

Člen 7

Obveznosti glede zaupnosti

1. Za vse zaupne informacije, ki se prejmejo, izmenjajo ali posredujejo v skladu s to uredbo, veljajo pogoji o varovanju poslovne skrivnosti, določeni v odstavkih 2, 3 in 4.
2. Obveznost varovanja poklicne skrivnosti se uporablja za vse osebe, za katere veljajo določbe te uredbe.
3. Zaupne informacije, ki jih prejmejo osebe iz odstavka 2 v okviru svojih dolžnosti, se ne smejo razkriti nobeni drugi osebi ali organu, ne glede na primere, ki jih zajemajo nacionalno pravo, druge določbe te uredbe ali druga ustrezna zakonodaja Unije.
4. Ne glede na primere, ki jih zajema nacionalno pravo ali pravo Unije, lahko regulativni organi ali osebe, ki prejmejo zaupne informacije v skladu s to uredbo, te informacije uporabijo le za namen opravljanja svojih funkcij na podlagi te uredbe.

NASLOV II

ZAHTEVE ZA POGOJE IN METODOLOGIJE

POGLAVJE 1

Izračun terminskih zmogljivosti

Oddelek 1

Splošne zahteve

Člen 8

Območja določanja zmogljivosti

Za namen te uredbe so območja določanja zmogljivosti enaka kot območja, določena v skladu s členom 15 Uredbe (EU) 2015/1222.

Člen 9

Časovna obdobja izračuna zmogljivosti

Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz vsakega območja določanja zmogljivosti zagotovijo, da se dolgoročna prenosna zmogljivost med trgovalnimi območji izračuna za vsako terminsko dodeljevanje zmogljivosti in vsaj v letnem ali mesečnem časovnem obdobju.

Oddelek 2

Metodologija izračuna zmogljivosti

Člen 10

Metodologija izračuna zmogljivosti

1. Najpozneje šest mesecev po odobritvi skupne metodologije usklajenega izračuna zmogljivosti iz člena 9(7) Uredbe (EU) 2015/1222 vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij na vsakem območju določanja zmogljivosti predložijo predlog za skupno metodologijo izračuna zmogljivosti za dolgoročna časovna obdobja na ustreznem območju. O predlogu se izvede posvetovanje v skladu s členom 6.
2. V skupni metodologiji izračuna zmogljivosti se uporablja pristop usklajene neto prenosne zmogljivosti ali pristop, ki temelji na pretokih moči.
3. Metodologija izračuna zmogljivosti je združljiva z metodologijo izračuna zmogljivosti, določeno za časovna obdobja za dan vnaprej in znotraj dneva v skladu s členom 21(1) Uredbe (EU) 2015/1222.
4. Negotovost, povezana s časovnimi obdobji izračuna dolgoročnih zmogljivosti, se upošteva, če se uporablja:
 - (a) analiza sigurnosti na podlagi več scenarijev in ob uporabi vhodnih podatkov izračuna zmogljivosti, pristop izračuna zmogljivosti iz člena 21(1)(b) in potrjevanje prenosne zmogljivosti iz člena 21(1)(c) Uredbe (EU) 2015/1222; ali
 - (b) statistični pristop na podlagi pretekle prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji za časovna obdobja za dan vnaprej in znotraj dneva, če je mogoče dokazati, da bi se s tem pristopom lahko:
 - (i) povečala učinkovitost metodologije izračunavanja zmogljivosti;
 - (ii) negotovosti v izračunu dolgoročne prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji upoštevale bolje kakor pri analizi sigurnosti v skladu z odstavkom 4(a);
 - (iii) povečala gospodarska učinkovitost ob enaki stopnji sigurnosti sistema.
5. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij na vsakem območju določanja zmogljivosti lahko za časovna obdobja izračuna dolgoročnih zmogljivosti skupaj uporabijo pristop, ki temelji na pretokih moči, pod naslednjimi pogoji:
 - (a) pristop, ki temelji na pretokih moči, ima za posledico večjo gospodarsko učinkovitost na območju določanja zmogljivosti ob enaki stopnji sigurnosti sistema;
 - (b) preglednost in točnost rezultatov, dobljenih na podlagi pretokov moči, sta bili potrjeni na območju izračuna zmogljivosti;
 - (c) sistemski operaterji prenosnih omrežij dajo udeležencem na trgu šest mesecev časa za prilagoditev njihovih postopkov.
6. Kjer se metodologija izračuna zmogljivosti na območju določanja zmogljivosti oblikuje z uporabo analize sigurnosti na podlagi več scenarijev, se uporabljajo zahteve za vhodne podatke za izračun zmogljivosti, pristop k izračunu zmogljivosti in potrjevanje prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji v skladu s členom 21(1) Uredbe (EU) 2015/1222, razen kjer se po potrebi uporablja člen 21(1)(a)(iv).
7. Pri oblikovanju metodologije izračuna zmogljivosti se upoštevajo zahteve za nadomestne postopke in zahteva iz člena 21(3) Uredbe (EU) 2015/1222.

*Člen 11***Metodologija za rezervo za zanesljivost**

Predlog skupne metodologije izračuna zmogljivosti zajema metodologijo rezerve za zanesljivost, ki izpolnjuje zahteve iz člena 22 Uredbe (EU) 2015/1222.

*Člen 12***Metodologije za meje obratovalne sigurnosti in nepredvidene dogodke**

Predlog skupne metodologije izračuna zmogljivosti zajema metodologije za meje obratovalne sigurnosti in nepredvidene dogodke, ki izpolnjujejo zahteve iz člena 23(1) in (2) Uredbe (EU) 2015/1222.

*Člen 13***Metodologija ključev spremembe proizvodnje**

Predlog skupne metodologije izračuna zmogljivosti zajema metodologijo za določitev ključev spremembe proizvodnje, ki izpolnjuje zahteve iz člena 24 Uredbe (EU) 2015/1222.

*Člen 14***Metodologija popravni ukrepov**

Če se pri izračunu dolgoročne zmogljivosti upoštevajo popravni ukrepi, vsak sistemski operater prenosnega omrežja zagotovi, da so ti popravni ukrepi tehnično razpoložljivi pri delovanju v realnem času in izpolnjujejo zahteve iz člena 25 Uredbe (EU) 2015/1222.

*Člen 15***Metodologija potrditve prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji**

Predlog skupne metodologije izračuna zmogljivosti zajema metodologijo potrditve prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji, ki izpolnjuje zahteve iz člena 26 Uredbe (EU) 2015/1222.

*Člen 16***Metodologija delitve dolgoročne prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji**

1. Sistemski operaterji prenosnih omrežij iz vsakega območja določanja zmogljivosti najpozneje ob predložitvi metodologije za izračun zmogljivosti iz člena 10 skupaj oblikujejo predlog metodologije delitve dolgoročne prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji na usklajen način med različnimi časovnimi obdobji terminskega dodeljevanja zmogljivosti znotraj zadevnega območja. O predlogu se izvede posvetovanje v skladu s členom 6.

2. Metodologija delitve dolgoročne prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji izpolnjuje naslednje pogoje:

- (a) ustreza potrebam udeležencev na trgu po varovanju pred tveganjem;
- (b) je skladna z metodologijo izračunavanja zmogljivosti;
- (c) ne povzroča omejitev konkurence, predvsem glede dostopa do dolgoročnih pravic do prenosa.

Oddelek 3

Skupni model omrežja

Člen 17

Metodologija zbiranja podatkov o proizvodnji in obremenitvi

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij najpozneje šest mesecev po odobritvi metodologije zbiranja podatkov o proizvodnji in obremenitvi, oblikovane za časovna obdobja za dan vnaprej in znotraj dneva, iz člena 9(6) Uredbe (EU) 2015/1222 skupaj oblikujejo predlog enotne metodologije zbiranja podatkov o proizvodnji in obremenitvi za posredovanje podatkov o proizvodnji in obremenitvi, potrebnih za oblikovanje skupnega modela omrežja za dolgoročna časovna obdobja. O predlogu se izvede posvetovanje v skladu s členom 6. Navedena metodologija upošteva in dopolnjuje metodologijo zbiranja podatkov o proizvodnji in obremenitvi v skladu s členom 16 Uredbe (EU) 2015/1222.
2. Pri oblikovanju metodologije zbiranja podatkov o proizvodnji in obremenitvi se uporabljajo zahteve iz člena 16 Uredbe (EU) 2015/1222.

Člen 18

Metodologija skupnega modela omrežja

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij najpozneje šest mesecev po odobritvi metodologije za skupni model omrežja, oblikovane za časovna obdobja za dan vnaprej in znotraj dneva, iz člena 9(6) Uredbe (EU) 2015/1222 skupaj oblikujejo predlog skupnega modela omrežja za dolgoročna časovna obdobja. O metodologiji se izvede posvetovanje v skladu s členom 6.
2. Metodologija skupnega modela omrežja upošteva in dopolnjuje metodologijo skupnega modela omrežja, oblikovano v skladu s členom 17 Uredbe (EU) 2015/1222. S to metodologijo se omogoči oblikovanje skupnega modela omrežja za časovna obdobja izračuna dolgoročne zmogljivosti na območjih določanja zmogljivosti, na katerih se uporablja analiza sigurnosti na podlagi več scenarijev v skladu s členom 10.
3. Pri oblikovanju metodologije skupnega modela omrežja se uporabljajo zahteve iz člena 17 Uredbe (EU) 2015/1222.

Člen 19

Scenariji

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij na območjih določanja zmogljivosti, na katerih se uporablja analiza sigurnosti na podlagi več scenarijev v skladu s členom 10, skupaj oblikujejo skupen sklop scenarijev za uporabo v skupnem modelu omrežja za vsako časovno obdobje izračuna dolgoročne zmogljivosti.
2. Pri oblikovanju skupnega sklopa scenarijev se uporabljajo ustrezne zahteve iz člena 18 Uredbe (EU) 2015/1222.

Člen 20

Posamezni model omrežja

Pri oblikovanju posameznega modela omrežja za časovno obdobje izračuna dolgoročne zmogljivosti na območjih določanja zmogljivosti, na katerih se uporablja analiza sigurnosti na podlagi več scenarijev v skladu s členom 10, vsak sistemski operater prenosnega omrežja uporabi zahteve iz člena 19 Uredbe (EU) 2015/1222.

Oddelek 4

Postopek izračuna zmogljivosti

Člen 21

Splošne določbe

1. Postopek spajanja posameznih modelov omrežja v skladu s členom 27 Uredbe (EU) 2015/1222 se uporablja pri spajanju posameznih modelov omrežja v skupnega za vsako dolgoročno časovno obdobje. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij na vsakem območju določanja zmogljivosti najpozneje šest mesecev po odobritvi metodologije zbiranja podatkov o proizvodnji in obremenitvi za dolgoročna časovna obdobja iz člena 17 in metodologije skupnega modela omrežja za dolgoročna časovna obdobja iz člena 18 skupaj oblikujejo operativna pravila za časovna obdobja izračuna dolgoročne zmogljivosti, ki bodo dopolnila pravila, opredeljena za spajanje posameznih modelov omrežja v skladu s členom 27 Uredbe (EU) 2015/1222.
2. Izvajalci usklajenega izračuna prenosne zmogljivosti iz člena 27 Uredbe (EU) 2015/1222 izračunajo dolgoročne prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji za svoje območje izračuna. V ta namen vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij na vsakem območju določanja zmogljivosti najpozneje šest mesecev po odobritvi metodologije izračuna zmogljivosti za dolgoročna časovna obdobja iz člena 10 skupaj oblikujejo operativna pravila za časovna obdobja izračuna dolgoročne zmogljivosti, ki bodo dopolnila pravila za delovanje izvajalcev usklajenega izračuna prenosne zmogljivosti v skladu s členom 27 Uredbe (EU) 2015/1222.
3. Za časovna obdobja izračuna dolgoročne zmogljivosti se uporabljajo ustrezne zahteve iz člena 27 Uredbe (EU) 2015/1222.

Člen 22

Oblikovanje skupnega modela omrežja

Pri oblikovanju skupnega modela omrežja za časovna obdobja izračuna dolgoročnih zmogljivosti na območjih določanja zmogljivosti, na katerih se uporablja analiza sigurnosti na podlagi več scenarijev v skladu s členom 10, se uporabljajo postopek in zahteve iz člena 28 Uredbe (EU) 2015/1222 za oblikovanje skupnega modela omrežja.

Člen 23

Regionalni izračuni dolgoročnih prenosnih zmogljivosti med trgovalnimi območji

1. Če sistemski operaterji prenosnih omrežij uporabijo statistični pristop v skladu s členom 10, postopek za izračun dolgoročne prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji zajema vsaj:
 - (a) izbor iz preteklih naborov podatkov o prenosni zmogljivosti med trgovalnimi območji za dan vnaprej ali znotraj dneva iz enega obdobja ali nabora obdobj, pri čemer so podatki urejeni v krivulji trajanja;
 - (b) izračun zmogljivosti, ki ustreza stopnji tveganja za izbrani nabor podatkov;
 - (c) izračun dolgoročne prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji, ki bo na razpolago za terminsko dodeljevanje zmogljivosti, ob upoštevanju rezerve, ki odraža razliko med preteklimi vrednostmi prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji in prognoziranimi vrednostmi dolgoročne prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji;
 - (d) skupna pravila za upoštevanje razpoložljivih informacij o načrtovanih izpadih, novi infrastrukturi ter vzorec proizvodnje in obremenitve za časovna obdobja izračuna dolgoročnih zmogljivosti
2. Če sistemski operaterji prenosnih omrežij uporabijo analizo sigurnosti na podlagi več scenarijev v skladu s členom 10, za časovna obdobja izračuna dolgoročne zmogljivosti na območjih določanja zmogljivosti veljajo zahteve iz člena 29 Uredbe (EU) 2015/1222, razen kjer se po potrebi uporabi člen 29(4).
3. Vsak izvajalec usklajenega izračuna prenosne zmogljivosti za delitev izračunane dolgoročne prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji pri vsaki terminski dodelitvi zmogljivosti uporabi metodologijo za delitev prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji v skladu s členom 16.

4. Vsak izvajalec usklajenega izračuna prenosne zmogljivosti izračunano dolgoročno prenosno zmogljivost med trgovalnimi območji in delitev dolgoročne prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji v skladu s členom 24 predloži v potrditev vsakemu sistemskemu operaterju prenosnega omrežja na zadevnem območju določanja zmogljivosti.

Člen 24

Potrditev in zagotovitev prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji ter razdeljene prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja potrdi rezultate izračuna dolgoročne prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji na svojih mejah trgovalnega območja ali kritičnih elementih omrežja za vsako časovno obdobje izračun dolgoročnih zmogljivosti v skladu s členom 15.
2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja potrdi rezultate izračuna za razdelitev dolgoročne prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji na svojih mejah trgovalnega območja ali kritičnih elementih omrežja v skladu s členom 16.
3. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja pošlje potrditev zmogljivosti in potrjeno razdelitev te zmogljivosti za vsako terminsko dodelitev zmogljivosti zadevnim izvajalcem usklajenega izračuna prenosne zmogljivosti in drugim sistemskim operaterjem prenosnih omrežij zadevnih območij določanja zmogljivosti.
4. Za izvedbo terminske dodelitve zmogljivosti v skladu s členom 29 vsak izvajalec usklajenega izračuna prenosne zmogljivosti zagotovi potrjeno razdelitev dolgoročne prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji.
5. Sistemski operaterji prenosnih omrežij regulativnim organom na njihovo zahtevo posredujejo poročilo, v katerem je podrobno pojasnjeno, kako je bila izračunana vrednost dolgoročne prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji za posamezno časovno obdobje izračuna dolgoročne zmogljivosti.

Člen 25

Usklajena omejitev prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji

1. Sistemski operaterji prenosnih omrežij uskladijo omejitve že dodeljene dolgoročne prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji, če omejitve zadevajo časovno obdobje več kot 48 ur pred začetkom dneva dobave. V primeru omejitev dolgoročnih pravic do prenosa, vključno z nominacijami v zvezi s takimi pravicami, znotraj obdobja 48 ur pred začetkom dneva dobave sistemski operaterji prenosnih omrežij na vsakem območju določanja zmogljivosti uporabijo postopek izračuna zmogljivosti za dan vnaprej in znotraj dneva v skladu s členom 29 Uredbe (EU) 2015/1222.
2. Če mora sistemski operater prenosnega omrežja omejiti že dodeljeno dolgoročno prenosno zmogljivost med trgovalnimi območji, pošlje pristojnemu izvajalcu usklajenega izračuna prenosne zmogljivosti zahtevo za izvedbo usklajenega izračuna potrebnih omejitev dolgoročne prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji za območje določanja zmogljivosti. Sistemski operater prenosnega omrežja za utemeljitev svoje zahteve predloži vse ustrezne informacije.
3. Izvajalec usklajenega izračuna prenosne zmogljivosti posodobljeno prenosno zmogljivost med trgovalnimi območji posreduje ustreznim sistemskim operaterjem prenosnih omrežij v potrditev.
4. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja potrdi posodobljeno prenosno zmogljivost med trgovalnimi območji na svojih mejah trgovalnega območja ali kritičnih elementih omrežja v skladu s členom 24.
5. Izvajalec usklajenega izračuna prenosne zmogljivosti posreduje potrjeno posodobljeno prenosno zmogljivost med trgovalnimi območji ustreznim sistemskim operaterjem prenosnih omrežij in enotni platformi za dodeljevanje, da izvedejo omejitve v skladu s členom 53.

Oddelek 5

Dveletno poročilo o izračunu zmogljivosti

Člen 26

Dveletno poročilo o izračunu in dodelitvi zmogljivosti

1. ENTSO-E najpozneje v dveh letih po začetku veljavnosti te uredbe pripravi osnutek poročila o izračunu in dodelitvi dolgoročne zmogljivosti ter ga predloži Agenciji.

2. Na zahtevo agencije ENTSO-E vsako drugo zaporedno leto pripravi osnutek poročila o izračunu in dodelitvi dolgoročne zmogljivosti ter ga predloži Agenciji. Če je primerno, se to poročilo predloži Agenciji skupaj z dveletnim poročilom o izračunu in dodelitvi zmogljivosti v skladu s členom 31 Uredbe (EU) 2015/1222.
3. Za vsako trgovalno območje, mejo trgovalnega območja in območje določanja zmogljivosti poročilo o izračunu in dodelitvi zmogljivosti vsebuje vsaj:
 - (a) pristop, uporabljen za izračun zmogljivosti;
 - (b) statistične kazalnike za rezerve za zanesljivost;
 - (c) statistične kazalnike prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji, kjer je to primerno, za vsako časovno obdobje izračuna zmogljivosti;
 - (d) kazalnike kakovosti za informacije, uporabljene pri izračunu zmogljivosti;
 - (e) kjer je to primerno, predlagane ukrepe za izboljšanje izračuna zmogljivosti;
 - (f) priporočila za nadaljnji razvoj izračuna terminske zmogljivosti, vključno z nadaljnjo harmonizacijo metodologij, postopkov in ureditev upravljanja.
4. Po posvetovanju z Agencijo se vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij skupaj dogovorijo o statističnih kazalnikih in kazalnikih kakovosti za poročilo. Agencija lahko zahteva spremembo navedenih kazalnikov, preden se o njih dogovorijo sistemski operaterji prenosnih omrežij ali med njihovo uporabo.
5. Agencija odloči, ali bo objavila celotno dveletno poročilo ali samo njegov del.

POGLAVJE 2

Trgovalna območja

Člen 27

Splošne določbe

1. Za izračun in terminsko dodeljevanje zmogljivosti se uporabljajo trgovalna območja za trgovanje za dan vnaprej in znotraj dneva.
2. Kjer meja trgovalnega območja ne obstaja več, imajo imetniki dolgoročnih pravic do prenosa na navedeni meji trgovalnega območja pravico do povračila s strani zadevnih sistemskih operaterjev prenosnih omrežij na osnovi začetne cene, plačane za dolgoročne pravice do prenosa.

POGLAVJE 3

Terminsko dodeljevanje zmogljivosti

Oddelek 1

Splošne določbe

Člen 28

Splošna načela

Dodelitev terminske zmogljivosti se izvede tako, da:

- (a) se z uporabo načela mejnih cen pridobijo rezultati za mejo vsakega trgovalnega območja, smer uporabe in časovno enoto trgovanja;

- (b) dodeljena zmogljivost ne preseže ponujene dolgoročne prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji v skladu s členom 39;
- (c) jo je mogoče ponoviti.

Člen 29

Vhodni podatki in rezultati

1. Enotna platforma za dodeljevanje uporablja za določanje terminske dodelitve zmogljivosti v skladu z odstavkom 2 naslednje vhodne podatke:
 - (a) potrjeno delitev dolgoročne prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji, ki jo predloži vsak izvajalec usklajenega izračuna prenosne zmogljivosti, in zmogljivosti, povezane z vrnjenimi dolgoročnimi pravicami do prenosa v skladu s členom 43;
 - (b) ponudbe, ki so jih posredovali udeleženci na trgu.
2. Za vsako terminsko dodeljevanje zmogljivosti enotna platforma za dodeljevanje hkrati določi vsaj naslednje rezultate za vsako mejo trgovalnega območja, smer uporabe in časovno enoto trgovanja:
 - (a) količino dodeljenih dolgoročnih pravic do prenosa, izraženo v MW;
 - (b) ceno dolgoročnih pravic do prenosa v skladu s členom 40;
 - (c) stanje izvajanja ponudb.
3. Enotna platforma za dodeljevanje zagotovi, da so rezultati dražbe točni.
4. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja zagotovi, da so rezultati dražbe skladni z vhodnimi podatki, posredovanimi enotni platformi za dodeljevanje v skladu z odstavkom 1.

Oddelek 2

Možnosti za varovanje pred tveganjem pri prenosu med trgovalnimi območji

Člen 30

Odločitev o možnostih za varovanje pred tveganjem pri prenosu med trgovalnimi območji

1. Sistemski operaterji prenosnih omrežij na meji med trgovalnimi območji izdajajo dolgoročne pravice do prenosa, razen če so pristojni regulativni organi na meji trgovalnega območja sprejeli usklajene sklepe, da se na meji trgovalnega območja ne izdajajo dolgoročne pravice do prenosa. Ob sprejemu sklepov se pristojni regulativni organi na meji trgovalnega območja posvetujejo z regulativnimi organi ustreznega območja določanja zmogljivosti in ustrezno upoštevajo njihovo mnenje.
2. Kjer ob začetku veljavnosti te uredbe na meji trgovalnega območja ne obstajajo dolgoročne pravice do prenosa, pristojni regulativni organi na meji trgovalnega območja sprejmejo usklajene sklepe o uvedbi dolgoročnih pravic do prenosa najpozneje šest mesecev po začetku veljavnosti te uredbe.
3. Sklepi v skladu odstavkoma 1 in 2 izhajajo iz ocene, v kateri je ugotovljeno, ali daje terminski trg električne energije na razpolago dovolj priložnosti za varovanje pred tveganjem v zadevnih trgovalnih območjih. Ocenjevanje usklajeno izvedejo pristojni regulativni organi na meji trgovalnega območja, zajema pa vsaj:
 - (a) posvetovanje z udeleženci na trgu o njihovih potrebah po možnostih za varovanje pred tveganjem pri prenosu med trgovalnimi območji na mejah zadevnega trgovalnega območja;
 - (b) ovrednotenje.

4. V ovrednotenju iz odstavka 3(b) se preuči delovanje veleprodajnih trgov električne energije, temelji pa na preglednih merilih, ki zajemajo vsaj:
- (a) analizo vprašanja, ali produkti ali kombinacija produktov, ki se ponujajo na terminskih trgih, omogočajo varovanje pred tveganjem nestanovitnosti cen za dan vnaprej na zadevnem trgovalnem območju. Taki produkti ali kombinacija produktov se štejejo za ustrezno varovanje pred tveganjem spremembe cene za dan vnaprej na zadevnem trgovalnem območju, če obstaja zadostna korelacija med ceno za dan vnaprej na zadevnem območju trgovanja in osnovno ceno, s katero se produkt ali kombinacija produktov poravnava;
 - (b) analiza vprašanja, ali so produkti ali kombinacija produktov, ki se ponujajo na terminskih trgih, učinkoviti. V ta namen se ocenijo vsaj naslednji kazalniki:
 - (i) trgovalni horizont;
 - (ii) cenovni razpon med ponudbo in povpraševanjem;
 - (iii) količine, s katerimi se trguje, v razmerju do fizične porabe;
 - (iv) odprte pozicije v razmerju do fizične porabe.
5. Če ocena iz odstavka 3 pokaže, da na enem ali več trgovalnih območjih ni dovolj možnosti za varovanje pred tveganjem, zadevni regulativni organi od pristojnih sistemskih operaterjev prenosnega omrežja zahtevajo:
- (a) izdajo dolgoročnih pravic do prenosa ali
 - (b) omogočijo dostop do drugih dolgoročnih produktov za varovanje pred tveganjem pri trgovanju med trgovalnimi območji za podporo delovanju veleprodajnih trgov električne energije.
6. Če se pristojni regulativni organi odločijo podati zahtevo iz odstavka 5(b), ustrezni sistemski operaterji prenosnih omrežij oblikujejo potrebne ureditve in jih predložijo v odobritev pristojnim regulativnim organom najpozneje šest mesecev od dne, ko so pristojni regulativni organi podali zahtevo. Navedene potrebne ureditve se uvedejo najpozneje šest mesecev po odobritvi s strani pristojnih regulativnih organov. Pristojni regulativni organi lahko čas izvajanja na zahtevo zadevnih sistemskih operaterjev prenosnih omrežij podaljšajo za največ šest mesecev.
7. Če se regulativni organi odločijo, da dolgoročnih pravic do prenosa ne bodo izdajali zadevni sistemski operaterji prenosnih omrežij ali da morajo zadevni sistemski operaterji prenosnih omrežij dati na razpolago druge dolgoročne produkte za varovanje pred tveganjem med trgovalnimi območji, se za sistemske operaterje prenosnih omrežij na mejah trgovalnega območja ne uporabljajo členi 16, 28, 29, 31–57, 59 in 61.
8. Na skupno zahtevo sistemskih operaterjev prenosnih omrežij na meji trgovalnega območja ali na njihovo pobudo, najmanj pa vsaka 4 leta, pristojni regulativni organi na meji trgovalnega območja v sodelovanju z Agencijo izvedejo ocenjevanje v skladu z odstavki 3 do 5.

Člen 31

Regionalna zasnova dolgoročnih pravic do prenosa

1. Enotna platforma za dodeljevanje udeležencem na trgu dodeli dolgoročno prenosno zmogljivost med trgovalnimi območji v obliki pravic do fizičnega prenosa v skladu z načelom UIOSI ali v obliki finančnih pravic do prenosa – opcij ali finančnih pravic do prenosa – obveznosti.
2. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij, ki izdajajo dolgoročne pravice do prenosa, preko enotne platforme za dodeljevanje nudijo dolgoročno prenosno zmogljivost med trgovalnimi območji vsaj za letna in mesečna časovna obdobja. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij na vsakem območju določanja zmogljivosti lahko skupaj predlagajo ponudbo dolgoročne prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji v dodatnih časovnih obdobjih.
3. Sistemski operaterji prenosnih omrežij na vsakem območju določanja zmogljivosti, kjer se izdajajo dolgoročne pravice do prenosa, najpozneje šest mesecev po začetku veljavnosti te uredbe skupaj oblikujejo predlog za regionalno zasnovo dolgoročnih pravic do prenosa, ki se bodo izdajale na vsaki meji trgovalnega območja znotraj območja določanja zmogljivosti.

Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij na zadevnem območju določanja zmogljivosti najpozneje šest mesecev po usklajenih sklepih regulativnih organov na meji trgovalnega območja, da se uvedejo dolgoročne pravice do prenosa v skladu s členom 30(2), skupaj oblikujejo predlog za regionalno zasnovano dolgoročnih pravic do prenosa, ki se bodo izdajale na vsaki meji trgovalnega območja znotraj območja določanja zmogljivosti.

Regulativni organi držav članic, v katerih je sedanja regionalna zasnova dolgoročnih pravic do prenosa del čezmejne ureditve sistema operaterja prenosnih omrežij za ponovno dispečiranje, s katero se zagotovi, da delovanje poteka v mejah obratovalne sigurnosti, se lahko odločijo, da bodo na svojih mejah trgovalnega območja ohranili pravice do dolgoročnega fizičnega prenosa.

4. Predlogi iz odstavka 3 vsebujejo časovnico za izvajanje in vsaj opis naslednjih elementov, določenih v pravilih za dodeljevanje:

- (a) vrsta dolgoročnih pravic do prenosa;
- (b) časovna obdobja dodelitve terminske zmogljivosti;
- (c) oblika produkta (pasovni, konični, zunajkonični);
- (d) meje trgovalnega območja, ki so pokrite.

5. O predlogih se izvede posvetovanje v skladu s členom 6. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja pri predlagani izdaji dolgoročnih pravic do prenosa upošteva izid posvetovanja.

6. Vzporedno dodeljevanje pravic do fizičnega prenosa in finančnih pravic do prenosa – opcij na istem trgovalnem območju ni dovoljeno. Vzporedno dodeljevanje pravic do fizičnega prenosa in finančnih pravic do prenosa – obveznosti na istem trgovalnem območju ni dovoljeno.

7. Pregled dolgoročnih pravic do prenosa, ki se ponujajo na meji trgovalnega območja, lahko opravijo:

- (a) vsi regulativni organi na meji trgovalnega območja na lastno pobudo; ali
- (b) vsi regulativni organi na meji trgovalnega območja na podlagi priporočila Agencije ali skupne zahteve vseh sistemskih operaterjev prenosnih omrežij na meji zadevnega trgovalnega območja.

8. Za izvedbo pregleda iz odstavka 9 so odgovorni vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij na vsakem območju določanja zmogljivosti.

9. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja, ki sodeluje pri pregledu dolgoročnih pravic do prenosa:

- (a) oceni ponujene dolgoročne pravice do prenosa ob upoštevanju značilnosti iz odstavka 4;
- (b) po potrebi predlaga alternativne dolgoročne pravice do prenosa ob upoštevanju rezultatov ocenjevanja iz pododstavka (a);
- (c) opravi posvetovanje v skladu s členom 6 o:
 - (i) rezultatih ocenjevanja ponujenih dolgoročnih pravic do prenosa,
 - (ii) če je primerno, o predlogu alternativnih dolgoročnih pravic do prenosa.

10. Po opravljenem posvetovanju iz odstavka 9(c) in v treh mesecih od sprejetja odločitve o pregledu vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij na zadevnem območju določanja zmogljivosti pristojnim regulativnim organom skupaj predložijo predlog za ohranitev ali spremembo vrste dolgoročnih pravic do prenosa.

Člen 32

Pravice do fizičnega prenosa

1. Vsak imetnik pravice do fizičnega prenosa ima pravico nominirati vse svoje pravice do fizičnega prenosa ali del teh pravic v skladu s členom 36.

2. Če imetniki pravic do fizičnega prenosa ne opravijo nominacije do roka iz nominacijskih pravil, imajo pravico do povračila v skladu s členom 35.

Člen 33

Finančne pravice do prenosa – opcije

1. Imetniki finančnih pravic do prenosa – opcij so upravičeni do povračila v skladu s členom 35.
2. Pogoj za uporabo finančnih pravic do prenosa – opcij je izvedba cenovnega spajanja za dan vnaprej v skladu s členi 38 do 50 Uredbe (EU) 2015/1222.

Člen 34

Finančne pravice do prenosa – obveznosti

1. Imetniki finančnih pravic do prenosa – obveznosti so upravičeni do prejema finančnega povračila v skladu s členom 35 ali pa so ga dolžni plačati.
2. Pogoj za uvedbo finančnih pravic do prenosa – obveznosti je izvedba cenovnega spajanja za dan vnaprej v skladu s členi 38 do 50 Uredbe (EU) 2015/1222.

Člen 35

Načela za povračilo za dolgoročne pravice do prenosa

1. Če je razlika v ceni pozitivna v smeri dolgoročnih pravic do prenosa, zadevni sistemski operaterji prenosnih omrežij, ki izvajajo dodeljevanje pravic do prenosa na meji trgovalnega območja preko enotne platforme za dodeljevanje, izplačajo povračilo imetnikom dolgoročnih pravic do prenosa.
2. Če je razlika v ceni negativna v smeri finančnih pravic do prenosa – obveznosti, imetniki finančnih pravic do prenosa – obveznosti izplačajo povračilo zadevnim sistemskim operaterjem prenosnih omrežij preko enotne platforme za dodeljevanje, ki dodeljuje pravice do prenosa na meji trgovalnega območja.
3. Plačilo dolgoročnih pravic do prenosa iz odstavkov 1 in 2 je skladno z naslednjimi načeli:
 - (a) če se prenosna zmogljivost med trgovalnimi območji dodeli z implicitno dodelitvijo ali s kakšno drugo metodo, ki je posledica uporabe nadomestnega postopka v časovnem obdobju za dan vnaprej, je povračilo za dolgoročne pravice do prenosa enako tržnemu razponu;
 - (b) če se prenosna zmogljivost med trgovalnimi območji dodeli z eksplicitno dražbo v časovnem obdobju za dan vnaprej, je povračilo za dolgoročne pravice do prenosa enako končni ceni dnevne dražbe.
4. Če so bile v postopku dodelitve zmogljivosti za dan vnaprej v skladu s členom 23(3) Uredbe (EU) 2015/1222 zajete omejitve pri dodeljevanju na povezovalnih daljnovodih med trgovalnimi območji, se te izgube lahko upoštevajo v izračunu povračila za dolgoročne pravice do prenosa v skladu z odstavkom 3.

Oddelek 3

Postopki nominiranja pri pravicah do fizičnega prenosa

Člen 36

Splošne določbe za nominiranje pravic do fizičnega prenosa

1. Kjer sistemski operaterji prenosnega omrežja izdajajo in uporabljajo pravice do fizičnega prenosa na mejah trgovalnega območja, imetnikom pravic do fizičnega prenosa oziroma njihovim nasprotnim strankam omogočijo, da nominirajo svoje vozne rede izmenjave električne energije. Imetniki pravic do fizičnega prenosa lahko pooblastijo ustrezne tretje osebe, da v njihovem imenu nominirajo vozne rede izmenjave električne energije skladno z nominacijskimi pravili v skladu z odstavkom 3.

2. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij, ki izdajajo pravice do fizičnega prenosa na meji trgovalnega območja, najpozneje dvanajst mesecev po začetku veljavnosti te uredbe ustreznemu regulativnemu organu predložijo v odobritev predlog nominacijskih pravil za vozne rede izmenjave električne energije med trgovalnimi območji. O predlogu se izvede posvetovanje v skladu s členom 6. Pravila o nominiranju vsebujejo vsaj naslednje informacije:

- (a) upravičenost imetnika pravic do fizičnega prenosa za nominacijo voznih redov izmenjave električne energije;
- (b) minimalne tehnične zahteve za nominacijo;
- (c) opis postopka nominacije;
- (d) časovno razporeditev nominacij;
- (e) format nominacije in komunikacije.

3. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij progresivno harmonizirajo pravila o nominiranju na vseh mejah trgovalnih območij, na katerih se uporabljajo pravice do fizičnega prenosa.

4. Imetniki pravic do fizičnega prenosa, njihove nasprotne stranke, če je mogoče, ali v njihovem imenu pooblaščen tretja oseba svoje pravice do fizičnega prenosa med trgovalnimi območji nominirajo v celoti ali deloma ob upoštevanju nominacijskih pravil.

5. Če so bile v postopku dodelitve zmogljivosti za dan vnaprej v skladu s členom 23(3) Uredbe (EU) 2015/1222 zajete omejitve pri dodeljevanju na povezovalnih daljnovodih med trgovalnimi območji, se te izgube upoštevajo v predlogu pravil o nominiranju iz odstavka 2.

Oddelek 4

Postopki in delovanje

Člen 37

Pogoji za udeležbo v terminskem dodeljevanju zmogljivosti

1. Preden so udeleženci na trgu upravičeni do sodelovanja pri dražbah ali prenosa svojih dolgoročnih pravic do prenosa, morajo biti registrirani pri enotni platformi za dodeljevanje in izpolnjevati vse pogoje za ustreznost iz harmoniziranih pravil o dodeljevanju. Zahteve za ustreznost so skladne z načeli nediskriminacije in preglednosti.
2. Potem ko udeleženec na trgu vloži zahtevo za registracijo, ga enotna platforma za dodeljevanje uradno obvesti, ali izpolnjuje vse pogoje za ustreznost in ali je od določenega datuma naprej upravičen do sodelovanja na dražbah ali prenosa svojih dolgoročnih pravic do prenosa.
3. Udeleženci na trgu v celoti upoštevajo harmonizirana pravila o dodeljevanju. Vse informacije v zvezi s svojo udeležbo redno posodablajo in o spremembah teh informacij nemudoma obvestijo enotno platformo za dodeljevanje.
4. Če udeleženec na trgu krši svoje pogodbene obveznosti v skladu s harmoniziranimi pravili o dodeljevanju, lahko enotna platforma za dodeljevanje začasno razveljavi ali odvzame pravico udeleženca na trgu do sodelovanja pri dražbah ali do prenosa svojih dolgoročnih pravic do prenosa.
5. Začasna razveljavitev ali odvzem pravice do sodelovanja pri dražbah ali prenosa svojih dolgoročnih pravic do prenosa v skladu s harmoniziranimi pravili o dodeljevanju ne odvezuje udeleženca na trgu ali enotne platforme za dodeljevanje od njunih obveznosti, izhajajočih iz dolgoročnih pravic do prenosa, ki so bile dodeljene in plačane pred začasno razveljavitvijo ali odvzemom.

Člen 38

Posredovanje vhodnih podatkov enotni platformi za dodeljevanje

Vsak sistemski operater prenosnega omrežja zagotovi, da se potrjena delitev dolgoročne prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji posreduje enotni platformi za dodeljevanje pred objavo specifikacije dražbe v skladu s členom 39.

Člen 39

Delovanje terminskega dodeljevanja zmogljivosti

1. Najpozneje v roku iz harmoniziranih pravil o dodeljevanju za vsako terminsko dodeljevanje zmogljivosti se opredeli in na enotni platformi za dodeljevanje objavi specifikacija dražbe z vsaj naslednjimi podatki:
 - (a) datum in čas odprtja in zaprtja trgovanja na dražbi;
 - (b) potrjena delitev dolgoročne prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji in vrsta dolgoročnih pravic do prenosa, ki bodo predmet dražbe;
 - (c) oblika nakupnih ponudb;
 - (d) datum in čas objave rezultatov dražbe;
 - (e) obdobje, v katerem je mogoče ugovarjati rezultatom dražbe.
2. Objavljena dolgoročna prenosna zmogljivost med trgovalnimi območji se v času do zaprtja trgovanja na dražbi ne spreminja. To časovno obdobje se določi v harmoniziranih pravilih o dodeljevanju.
3. Vsak udeleženec na trgu ponudbo za nakup predloži enotni platformi za dodeljevanje do časa zaprtja trgovanja in v skladu s pogoji iz specifikacije dražbe.
4. Enotna platforma za dodeljevanje zagotovi zaupnost predloženih ponudb.

Člen 40

Določanje cen dolgoročnih pravic do prenosa

Cena dolgoročnih pravic do prenosa za vsako mejo trgovalnega območja, smer uporabe in časovna enota trgovanja se določi na podlagi načela mejnih cen in se izraža v eurih na megavat. Če je povpraševanje po dolgoročni prenosni zmogljivosti med trgovalnimi območji za mejo trgovalnega območja, smer uporabe in časovno enoto trgovanja nižje ali enako kot ponujena dolgoročna prenosna zmogljivost med trgovalnimi območji, je cena enaka nič.

Člen 41

Finančne zahteve in poravnava

1. Enotna platforma za dodeljevanje omogoča izdajanje računov ali samofakturiranje za poravnavo neto obveznosti ali neto terjatev, ki izhajajo iz dodelitve dolgoročnih pravic do prenosa, vračila dolgoročnih pravic do prenosa in povračila za dolgoročne pravice do prenosa. Ti postopki se določijo v harmoniziranih pravilih o dodeljevanju.
2. Da bi lahko udeleženec na trgu sodeloval pri dražbah, mora razpolagati z zadostnimi kritji za zagotovitev ponudb in dodeljenimi dolgoročnimi pravicami do prenosa v skladu s pogoji iz harmoniziranih pravil o dodeljevanju.

Člen 42

Vzpostavitev nadomestnih postopkov

1. Če terminsko dodeljevanje zmogljivosti ne da rezultatov, je privzet nadomestni postopek preložitve terminskega dodeljevanja zmogljivosti.
2. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij na vsakem območju določanja zmogljivosti imajo pravico do uporabe alternativnih usklajenih nadomestnih rešitev. V takih primerih vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij na vsakem območju določanja zmogljivosti oblikujejo usklajen predlog zanesljivih nadomestnih postopkov.

Člen 43

Vrnitev dolgoročnih pravic do prenosa

1. Imetniki dolgoročnih pravic do prenosa lahko svoje dolgoročne pravice do prenosa preko enotne platforme za dodeljevanje vrnejo ustreznim sistemskim operaterjem prenosnih omrežij za naslednje terminsko dodeljevanje zmogljivosti.
2. Imetniki dolgoročnih pravic do prenosa, ki želijo svoje dolgoročne pravice do prenosa vrniti za naslednje terminsko dodeljevanje zmogljivosti, o tem neposredno ali posredno preko tretje osebe uradno obvestijo enotno platformo za dodeljevanje, kot je določeno v harmoniziranih pravilih o dodeljevanju.
3. Imetniki dolgoročnih pravic do prenosa, ki svoje dolgoročne pravice do prenosa vrnejo, za to neposredno ali posredno preko tretje osebe prejmejo povračilo s strani ustreznih sistemskih operaterjev prenosnih omrežij preko enotne platforme za dodeljevanje. Tako povračilo je enako ceni, ki je bila dosežena na dražbi, na kateri so dolgoročne pravice do prenosa ponovno dodeljene.

Člen 44

Prenos dolgoročnih pravic do prenosa

1. Imetniki dolgoročnih pravic do prenosa lahko svoje dolgoročne pravice do prenosa v skladu s harmoniziranimi pravili o dodeljevanju v celoti ali deloma prenesejo na druge udeležence na trgu.
2. Pravila o ustreznosti in seznam udeležencev na trgu, ki so registrirani pri enotni platformi za dodeljevanje in ustrezni za prenos dolgoročnih pravic do prenosa, se objavijo na enotni platformi za dodeljevanje.
3. Imetniki dolgoročnih pravic do prenosa v skladu s harmoniziranimi pravili o dodeljevanju neposredno ali posredno preko tretje osebe uradno obvestijo enotno platformo za dodeljevanje o prenosu dolgoročnih pravic do prenosa.
4. Udeleženci na trgu, ki pridobijo navedene dolgoročne pravice do prenosa, v skladu s harmoniziranimi pravili o dodeljevanju enotni platformi za dodeljevanje neposredno ali posredno preko tretje osebe potrdijo uradno obvestilo, ki ga je poslal prejšnji imetnik dolgoročnih pravic do prenosa.

Člen 45

Predložitev rezultatov

1. Enotna platforma za dodeljevanje v časovnem obdobju, določenem v specifikaciji dražbe, sistemske operaterje prenosnih omrežij, pristojne za mejo trgovalnega območja, s katerim se povezujejo dolgoročne pravice do prenosa, udeležence na trgu in imetnike dolgoročnih pravic do prenosa obvesti o rezultatih terminskega dodeljevanja zmogljivosti.
2. Enotna platforma za dodeljevanje udeležence na trgu obvesti o stanju izvajanja in končnih cenah njihovih ponudb.

Člen 46

Uvedba nadomestnih postopkov

1. Če enotna platforma za dodeljevanje ne more predložiti specifikacije dražbe v skladu s členom 39 ali vseh rezultatov terminskega dodeljevanja zmogljivosti ali dela teh rezultatov v časovnem obdobju, določenem v harmoniziranih pravilih o dodeljevanju, sistemski operaterji prenosnih omrežij, pristojni za mejo trgovalnega območja, uporabijo nadomestne postopke, določene v skladu s členom 42.

2. Takoj ko se ugotovi, da predmeta iz odstavka 1 nista zagotovljena, enotna platforma za dodeljevanje uradno obvesti sistemske operaterje prenosnih omrežij, pristojne za mejo trgovalnega območja. Enotna platforma za dodeljevanje udeležence na trgu obvesti o možnosti uvedbe nadomestnih postopkov.

Člen 47

Objava tržnih informacij

1. Na enotni platformi za dodeljevanje se za vsako mejo trgovalnega območja in smer uporabe objavijo najmanj naslednji podatki:

- (a) specifikacija dražbe v skladu s členom 39;
- (b) okvirni koledar dražb, v katerem so določene vrste dolgoročnih pravic do prenosa, ki bodo ponujene, ter datumi, na katere bodo navedene dolgoročne pravice do prenosa ponujene udeležencem na trgu;
- (c) rezultati terminskega dodeljevanja zmogljivosti v skladu s členom 29;
- (d) število udeležencev na trgu v vsaki dražbi;
- (e) seznam ustreznih udeležencev na trgu za prenos dolgoročnih pravic do prenosa;
- (f) kontaktni podatki enotne platforme za dodeljevanje.

2. Zadevni sistemski operaterji prenosnih omrežij zahtevane informacije iz odstavka 1 objavijo preko enotne platforme za dodeljevanje v skladu s časovno razporeditvijo, določeno v specifikaciji dražbe in Uredbi (EU) št. 543/2013.

3. Enotna platforma za dodeljevanje zagotovi, da so javno dostopni pretekli podatki za obdobje najmanj pet let.

POGLAVJE 4

Enotna platforma za dodeljevanje

Člen 48

Vzpostavitev

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij v 12 mesecih po odobritvi predloga za skupni sklop zahtev in vzpostavitev enotne platforme zagotovijo delovanje enotne platforme za dodeljevanje in njeno skladnost s funkcionalnimi zahtevami iz člena 49. Pristojni regulativni organi lahko ta rok na zahtevo zadevnih sistemskih operaterjev prenosnih omrežij zaradi zamud, povezanih s postopki oddaje javnih naročil, podaljšajo za največ šest mesecev.

2. Termenske dodelitve zmogljivosti na povezovalnih daljnovodih za enosmerni tok se izvedejo na enotni platformi za dodeljevanje najpozneje 24 mesecev po odobritvi iz odstavka 1.

Člen 49

Funkcionalne zahteve

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij v šestih mesecih po začetku veljavnosti te uredbe vsem regulativnim organom predložijo skupen predlog za sklop zahtev in vzpostavitev enotne platforme za dodeljevanje. V predlogu so določene različne možnosti vzpostavitve in upravljanja enotne platforme za dodeljevanje, vključno z njenim oblikovanjem s strani sistemskih operaterjev prenosnih omrežij ali s strani tretjih oseb v njihovem imenu. Predlog sistemskih operaterjev prenosnih omrežij zajema splošne naloge enotne platforme za dodeljevanje iz člena 50 in zahteve za povrnitev stroškov v skladu s členom 59.

2. Funkcionalne zahteve za enotno platformo za dodeljevanje zajemajo vsaj:
 - (a) pričakovane meje trgovalnega območja, ki jih bo pokrivala;
 - (b) tehnično razpoložljivost in zanesljivost storitev, ki jih zagotavlja;
 - (c) postopke delovanja;
 - (d) ponujene produkte;
 - (e) časovna obdobja dodelitve terminske zmogljivosti;
 - (f) metode in algoritme za dodeljevanje;
 - (g) načela finančne poravnave in obvladovanja tveganja za dodeljene produkte;
 - (h) harmoniziran pogodbeni okvir z udeleženci na trgu;
 - (i) podatkovne vmesnike.

Člen 50

Splošne naloge

Zadevni sistemski operaterji prenosnih omrežij uporabljajo enotno platformo za dodeljevanje vsaj v naslednje namene:

- (a) registracija udeležencev na trgu;
- (b) zagotavljanje enotne kontaktne točke za udeležence na trgu;
- (c) delovanje postopkov dražbe;
- (d) finančno poravnavo dodeljenih dolgoročnih pravic do prenosa z udeleženci na trgu, vključno z upravljanjem kritij;
- (e) sodelovanje s klirinško hišo, če tako zahtevajo splošna pravila za uporabo finančnih pravic do prenosa – obveznosti v skladu s členom 34;
- (f) organiziranje nadomestnega postopka v skladu s členoma 42 in 46;
- (g) omogočanje vrnitve dolgoročnih pravic do prenosa v skladu s členom 43;
- (h) omogočanje prenosa dolgoročnih pravic do prenosa v skladu s členom 44;
- (i) objava tržnih informacij v skladu s členom 47;
- (j) zagotavljanje in upravljanje vmesnikov za izmenjavo podatkov z udeleženci na trgu.

POGLAVJE 5

Harmonizirana pravila o dodeljevanju

Člen 51

Uvedba harmoniziranih pravil o dodeljevanju

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij v šestih mesecih po začetku veljavnosti te uredbe v skladu s členom 52(2) skupaj oblikujejo predlog harmoniziranih pravil o dodeljevanju za dolgoročne pravice do prenosa. O predlogu se izvede posvetovanje v skladu s členom 6. V predlogu so zajete posebne regionalne zahteve in posebne zahteve na meji trgovalnega območja, če jih v skladu s členom 52(3) oblikujejo sistemski operaterji prenosnih omrežij vsakega območja določanja zmogljivosti.

2. Regionalne zahteve imajo, potem ko so začele veljati, pri uporabi prednost pred splošnimi zahtevami, opredeljenimi v harmoniziranih pravilih o dodeljevanju. Če se splošne zahteve iz harmoniziranih pravil o dodeljevanju spremenijo in predložijo v odobritev vsem regulativnim organom, se regulativnim organom za zadevno območje določanja zmogljivosti v odobritev predložijo tudi regionalne zahteve.

Člen 52

Zahteve za harmonizirana pravila o dodeljevanju

1. Zahteve za harmonizirana pravila o dodeljevanju za dolgoročne pravice do prenosa zajemajo pravice do fizičnega prenosa, finančne pravice do prenosa – opcije in finančne pravice do prenosa – obveznosti. Sistemski operaterji prenosnih omrežij preučijo in ustrezno upoštevajo posebnosti v zvezi z različnimi tipi izdelkov.

2. Harmonizirana pravila o dodeljevanju za dolgoročne pravice do prenosa upoštevajo načeli nediskriminacije in preglednosti, vsebujejo pa vsaj naslednje splošne zahteve:

- (a) harmonizirane opredelitve pojmov in področje uporabe;
- (b) pogodbeni okvir med enotno platformo za dodeljevanje in udeleženci na trgu, vključno z določbami glede veljavnega prava, jezika, ki se uporablja, zaupnosti, reševanja sporov, odgovornosti in višje sile;
- (c) harmonizirane določbe za UIOSI v primeru pravic do fizičnega prenosa v skladu s členom 32;
- (d) opis vrst dolgoročnih pravic do prenosa, ki se ponujajo, vključno z načeli za povračilo v skladu s členom 35;
- (e) opis načela iz nominacijskih pravil, ki se uporabljajo, v skladu s členom 36;
- (f) harmonizirane določbe o ustreznosti in upravičenosti, začasni razveljavitvi in obnovitvi ter stroških udeležbe v skladu s členom 37;
- (g) opis postopka terminskega dodeljevanja zmogljivosti, ki zajema vsaj določbe o specifikaciji dražbe, predložitvi ponudb, objavi rezultatov dražbe, obdobju za ugovor in nadomestnih postopkih v skladu s členi 37, 38, 39, 42, 43 in 44;
- (h) harmonizirane določbe o finančnih zahtevah in poravnavi v skladu s členom 41;
- (i) harmonizirane določbe glede vrnitve dolgoročnih pravic do prenosa v skladu s členom 43;
- (j) harmonizirane določbe glede uradnega obvestila o prenosu dolgoročnih pravic do prenosa v skladu s členom 44;
- (k) določbe o čvrstosti in pravilih glede nadomestil v skladu s členoma 53 in 55;
- (l) harmonizirane določbe glede smernic za pobot in finančnih kritij za finančne pravice do prenosa – obligacije, če je primerno.

3. Harmonizirana pravila o dodeljevanju lahko vsebujejo tudi posebne regionalne zahteve in posebne zahteve na meji trgovalnega območja, med drugim zlasti za:

- (a) opis vrste dolgoročnih pravic do prenosa, ki se ponujajo na vsaki meji trgovalnega območja znotraj območja določanja zmogljivosti v skladu s členom 31;
- (b) vrsto režima povračil za dolgoročne pravice do prenosa, ki se uporablja na vsaki meji trgovalnega območja, skladno z dodelitvijo v časovnem obdobju za dan vnaprej v skladu s členom 35;
- (c) izvajanje alternativnih usklajenih regionalnih nadomestnih rešitev v skladu s členom 42;
- (d) regionalna pravila glede nadomestil, v katerih so opredeljene regionalne ureditve čvrstosti v skladu s členom 55.

POGLAVJE 6

Čvrstost dodeljene prenosne zmogljivosti med trgovanjskimi območji

Člen 53

Splošne določbe glede čvrstosti zmogljivosti

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij imajo pravico omejiti dolgoročne pravice do prenosa, da zagotovijo, da delovanje pred rokom za čvrstost zmogljivosti za dan vnaprej ostaja v mejah obratovalne sigurnosti sistema. Če sistemski operaterji prenosnih omrežij omejijo dolgoročne pravice do prenosa, o tem poročajo ustreznim regulativnim organom in tudi objavijo dejanske razloge, zaradi katerih je prišlo do omejitve.
2. Zadevni sistemski operaterji prenosnih omrežij na meji trgovanjskega območja, kjer so bile dolgoročne pravice do prenosa omejene, imetnikom dolgoročnih pravic do prenosa, ki so bile omejene, izplačajo nadomestilo skupaj s tržnim razponom.

Člen 54

Opredelitev omejitve višine

1. Zadevni sistemski operaterji prenosnih omrežij na meji trgovanjskega območja lahko predlagajo omejitev višine skupnega nadomestila, ki se izplača vsem imetnikom omejenih dolgoročnih pravic do prenosa v zadevnem koledarskem letu, oziroma, če gre za povezovalne daljnovode za enosmerni tok, v zadevnem koledarskem mesecu.
2. Omejitev višine ne sme biti nižja od skupnega zneska prihodka od dražb, ki so ga zadevni sistemski operaterji prenosnih omrežij na meji trgovanjskega območja zbrali v zadevnem koledarskem letu. V primeru povezovalnih daljnovodov za enosmerni tok lahko sistemski operaterji prenosnih omrežij predlagajo omejitev višine, ki je najmanj enaka skupnemu prihodku od dražb, ki so ga zadevni sistemski operaterji prenosnih omrežij na meji trgovanjskega območja zbrali v zadevnem koledarskem mesecu.
3. V primeru več povezovalnih daljnovodov, ki jih upravljajo različni sistemski operaterji prenosnih omrežij na isti meji trgovanjskega območja in za katere veljajo različne regulativne ureditve, ki jih nadzorujejo različni regulativni organi, se lahko skupni prihodek od dražb, ki se uporablja za izračun nadomestila, za katerega je bila sprejeta omejitev višine, v skladu z odstavkom 2, razmeji med vsemi povezovalnimi daljnovodi. Tako razdelitev predlagajo zadevni sistemski operaterji prenosnih omrežij, odobrijo pa jo pristojni regulativni organi.

Člen 55

Pravila za nadomestilo

Če sistemski operaterji prenosnih omrežij predlagajo omejitev višine iz člena 54, skupaj predlagajo sklop pravil za nadomestilo glede uporabljene omejitve višine.

Člen 56

Čvrstost v primeru višje sile

1. V primeru višje sile lahko sistemski operaterji prenosnih omrežij omejijo dolgoročne pravice do prenosa. Taka omejitev se izvede na usklajen način na podlagi povezovanja z vsemi neposredno prizadetimi sistemskimi operaterji prenosnih omrežij.
2. Sistemski operater prenosnega omrežja, ki se sklicuje na višjo silo, objavi obvestilo, v katerem je opisana narava višje sile in njeno verjetno trajanje.
3. V primeru omejitve zaradi višje sile zadevni imetniki dolgoročnih pravic do prenosa prejmejo nadomestilo za čas trajanja višje sile od sistema operaterja prenosnega omrežja, ki se je skliceval na višjo silo. V tem primeru je nadomestilo enako znesku, ki je bil prvotno plačan za zadevno dolgoročno pravico do prenosa med postopkom terminske dodelitve.

4. Sistemski operater prenosnega omrežja, ki se sklicuje na višjo silo, si po najboljših močeh prizadeva omejiti posledice in trajanje višje sile.
5. Če je država članica to določila, nacionalni regulativni organ na zahtevo zadevnega sistema operaterja prenosnega omrežja oceni, ali se dogodek šteje za višjo silo.

POGLAVJE 7

Metodologija razdeljevanja prihodka od dražb

Člen 57

Metodologija razdeljevanja prihodka od dražb

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij najpozneje šest mesecev po odobritvi metodologije razdeljevanja prihodka od dražb iz člena 9(6) Uredbe (EU) 2015/1222 skupaj oblikujejo predlog enotne metodologije zbiranja razdeljevanja prihodka od dražb za terminsko dodeljevanje zmogljivosti.
2. Pri oblikovanju metodologije iz odstavka 1 sistemski operaterji prenosnih omrežij upoštevajo metodologijo razdeljevanja prihodka od dražb, oblikovano v skladu s členom 73 Uredbe (EU) 2015/1222.
3. Pri oblikovanju metodologije za razdeljevanje prihodka od dražb za terminsko dodeljevanje zmogljivosti se uporabljajo zahteve iz člena 73 Uredbe (EU) 2015/1222.

POGLAVJE 8

Povrnitev stroškov

Člen 58

Splošne določbe glede povrnitve stroškov

1. Stroške, ki sistemskim operaterjem prenosnih omrežij nastanejo zaradi obveznosti iz te uredbe, ocenjujejo vsi regulativni organi.
2. Stroški, ocenjeni kot razumni, dejanski in sorazmerni, se pravočasno povrnejo preko omrežnih tarif ali drugih ustreznih mehanizmov, kot določijo pristojni regulativni organi.
3. Zadevni sistemski operaterji prenosnih omrežij na zahtevo regulativnih organov v treh mesecih od zahteve zagotovijo informacije, ki so potrebne za lažjo izvedbo ocene nastalih stroškov.

Člen 59

Stroški vzpostavitve, razvoja in delovanja enotne platforme za dodeljevanje

Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij, ki izdajajo dolgoročne pravice do prenosa na enotni platformi za dodeljevanje, skupaj krijejo stroške, povezane z vzpostavitvijo in delovanjem enotne platforme za dodeljevanje. V šestih mesecih po začetku veljavnosti te uredbe vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij predlagajo metodologijo za delitev teh stroškov, ki mora biti razumna, učinkovita in sorazmerna, npr. na podlagi načel, podobnih tistim iz člena 80 Uredbe (EU) 2015/1222.

Člen 60

Stroški vzpostavitve in delovanja postopka usklajenega izračuna zmogljivosti

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja sam krije stroške zagotavljanja vhodnih podatkov za izračun zmogljivosti.

2. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij skupaj krijejo stroške, povezane z vzpostavitvijo in izvajanjem spajanja posameznih modelov omrežja.
3. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij na vsakem območju določanja zmogljivosti krijejo stroške vzpostavitve in delovanja izvajalcev usklajenega izračuna prenosne zmogljivosti.

Člen 61

Stroški zagotavljanja čvrstosti in povračila za dolgoročne pravice do prenosa

1. Stroški zagotavljanja čvrstosti zajemajo stroške, nastale zaradi mehanizma nadomestil, povezanih z zagotavljanjem čvrstosti prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji, ter stroške ponovnega dispečiranja, kompenzacijskih poslov in neravnovesja, povezane s plačili nadomestil udeležencem na trgu, nosijo pa jih sistemski operaterji prenosnih omrežij v obsegu, ki je možen v skladu s členom 16(6)(a) Uredbe (ES) št. 714/2009.
2. Regulativni organi pri določanju ali odobravanju tarif za prenos ali drugega primerne mehanizma v skladu s členom 37(1)(a) Direktive 2009/72/ES in ob upoštevanju člena 14(1) Uredbe (ES) št. 714/2009 štejejo plačila nadomestil za upravičene stroške, če so razumna, učinkovita in sorazmerna.
3. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij v šestih mesecih od odobritve metodologije razdeljevanja prihodka od dražb iz člena 57 skupaj oblikujejo metodologijo delitve stroškov, nastalih pri zagotavljanju čvrstosti zmogljivosti in povračilu za dolgoročne pravice do prenosa. Ta metodologija je skladna z metodologijo razdeljevanja prihodka od dražb iz terminskega dodeljevanja zmogljivosti iz člena 57.

NASLOV III

PRENOS NALOG IN SPREMLJANJE

Člen 62

Prenos nalog

1. Sistemski operater prenosnega omrežja lahko vse naloge ali del katere koli naloge, ki mu je bila dodeljena na podlagi te uredbe, prenese na eno ali več tretjih oseb, če lahko tretja oseba izvaja zadevno nalogo vsaj enako učinkovito kot sistemski operater prenosnega omrežja, ki prenese naloge. Sistemski operater prenosnega omrežja, ki prenese naloge, je še naprej odgovoren za izpolnjevanje obveznosti iz te uredbe, vključno z zagotavljanjem dostopa do informacij, ki jih regulativni organ potrebuje za spremljanje.
2. Zadevna tretja oseba pred prenosom nalog jasno dokaže sistemskemu operaterju prenosnega omrežja, ki prenese naloge, da je sposobna izpolniti vse obveznosti iz te uredbe.
3. Če se vse naloge ali del katere koli naloge iz te uredbe prenese na tretjo osebo, sistemski operater prenosnega omrežja, ki prenese naloge, zagotovi, da so pred prenosom nalog sklenjeni ustrezni sporazumi o zaupnosti v skladu z njegovimi obveznostmi glede zaupnosti.

Člen 63

Spremljanje

1. ENTSO-E spremlja izvajanje terminskega dodeljevanja zmogljivosti in vzpostavitev enotne platforme za dodeljevanje v skladu s členom 8(8) Uredbe (ES) št. 714/2009. Spremljanje zajema predvsem naslednje:
 - (a) napredek in morebitne težave pri izvajanju terminskega dodeljevanja zmogljivosti, vključno s poštenim in preglednim dostopom udeležencev na trgu do dolgoročnih pravic do prenosa;
 - (b) učinkovitost metodologij delitve dolgoročne prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji v skladu s členom 16;

- (c) poročilo o izračunu in dodelitvi zmogljivosti v skladu s členom 26;
- (d) učinkovitost delovanja termiskega dodeljevanja zmogljivosti in enotne platforme za dodeljevanje.
2. ENTSO-E v šestih mesecih po začetku veljavnosti te uredbe Agenciji predloži v mnenje načrt spremljanja, ki vključuje poročila, ki jih je treba pripraviti, in vse posodobitve v skladu z odstavkom 1.
3. Agencija v šestih mesecih po začetku veljavnosti te uredbe v sodelovanju z ENTSO-E pripravi seznam ustreznih informacij, ki jih mora ENTSO-E sporočiti Agenciji v skladu s členoma 8(9) in 9(1) Uredbe (ES) št. 714/2009. Seznam ustreznih informacij se lahko posodablja. ENTSO-E vzdržuje obsežen arhiv z informacijami, ki jih zahteva Agencija, v standardizirani in digitalni obliki. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij predložijo ENTSO-E informacije, potrebne za izvajanje nalog v skladu z odstavkoma 1 in 3.
4. Udeleženci na trgu in druge zadevne organizacije v zvezi s terminskim dodeljevanjem zmogljivosti na skupno zahtevo Agencije in ENTSO-E predložijo ENTSO-E informacije, potrebne za spremljanje v skladu z odstavkoma 1 in 3, razen informacij, ki so jih regulativni organi, Agencija ali ENTSO-E že pridobili v okviru svojih nalog spremljanja izvajanja.

NASLOV IV

KONČNE DOLOČBE

Člen 64

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 26. septembra 2016

Za Komisijo
Predsednik
Jean-Claude JUNCKER